

INTERNASJONAL STRATEGI 2016-2020

Mai 2016

Foto: Ernst Furuhatt

-
1. Forord
 2. Innledning
 3. Målsettinger
 4. Faste samarbeidsarenaer, avtaler og medlemskap
 5. Kultur, miljø og folkehelse
 6. Samferdsel
 7. Utdanning
 8. Næring og regional utvikling

1. Forord

«Internasjonal strategi for Nordland fylkeskommune 2016-20», er et styringsdokument for å målrette og tilpasse fylkeskommunens internasjonale aktiviteter til utfordringene de nærmeste årene. Strategien er i samsvar med de overordnede føringer i fylkesplan og følges opp av etatsvise strategier og konkrete tiltak.

Strategien er i tråd med fylkesrådet internasjonale politikk. Internasjonalisering er i sitt vesen tverrpolitisk og tverrfaglig og handler om fylkeskommunens innsats for å utvikle nordlandssamfunnet.

Strategien er knyttet opp mot å øke den internasjonale kompetansen, påvirke rammebetingelsene for Nordland, samarbeide internasjonalt for å løse felles regionale utfordringer, mobilisere aktører i fylket til å delta i internasjonale aktiviteter og programmer.

Administrativt har internasjonalt kontor ledet en arbeidsgruppe for strategien. Gruppen har bestått av: Eirik Fiva og Lena Thorgersen, internasjonalt kontor, Terje Stabæk og Arnt Helge Kristiansen, avdeling for næring og regional utvikling, Remi Andorsen, samferdselsavdelingen, Tor Magne Andreassen, utdanningsavdelingen, Dag Bastholm og Trine Grytøyr, avdeling for kultur, miljø og folkehelse.

Fylkestinget behandlet saken i samlingsen 7.- 9. mars, og vedtok enstemmig under sak 08/2016 «Internasjonal strategi 2016-20 for Nordland fylkeskommune».

Fylkesrådsleder Tomas Norvoll

Bodø 9. mars 2016

2. Innledning - Hvorfor internasjonalisering?

Nordland har en lang historisk tradisjon på internasjonalt arbeid. Internasjonalisering har betydning for bærekraftig vekst og utvikling av fylket.

Internasjonalt arbeid er derfor en integrert del av fylkeskommunens innsats for å styrke Nordland. Arbeidet er integrert i fylkeskommunens oppgaver: regional- og næringsutvikling, samferdsel, utdanning, kultur, miljø og folkehelse. Generelt skal det internasjonale arbeidet bidra til at Nordland oppfattes som en attraktiv og konkurransedyktig region i nordområdene.

Fylkeskommunen vektlegger rollen som tilrettelegger, døråpner, nettverksbygger, deltaker, lobbyist og medfinansør. Kontakter og samarbeidsarenaer på politisk og administrativ nivå videreutvikles der dette kan styrke Nordland på kortere og på lengre sikt. bl.a. gjennom deltakelse i organisasjoner og nettverk.

Bl.a. gjennom EØS-avtalen er Norge tett knyttet til EU. Kunnskap om EUs politikk på områder som regional utvikling, forskning og utvikling, statsstøtteregler, utdanning, energi og miljø, er viktig for å kunne bistå bedrifter og befolkning i Nordland på en hensiktsmessig måte.

Fra Nordland fylkskommunes besøk i Leningrad Oblast i april 2016. Foto: Trond-Erlend Willassen

3. Målsettinger

Nordland fylkeskommune har som mål for det internasjonale arbeidet i perioden å:

- Videreutvikle kontakter og samarbeidsarenaer på politisk nivå der dette kan styrke Nordland.
- Samarbeide internasjonalt for å skape synergieffekter i Nordland og for å løse felles utfordringer. Utnytte mulighetene for aktører i fylket til internasjonal prosjektdeltakelse og samarbeid.
- Påvirke rammebetingelser for næringslivet og de forhold bedriftenes konkurranseevne blir påvirket av.
- Bidra til at eksportfylket Nordland styrker sin konkurranseevne som kunnskapsbasert region på områder hvor næringslivet har spesielle fortrinn, slik som prosessindustrien, marin industri, reiseliv og fornybar energi m.m. Konkurranseskraft skal sikres gjennom økt kompetanse og innovasjon, kombinert med videre forskningsinnsats.
- Satse på bedrifter og institusjoner som har og kan videreutvikle, nasjonale og internasjonale posisjoner for å styrke Nordland fylke som viktig partner, herunder i nordområdene.
- Styrke vår kompetanse på det grønne skiftet, noe som betinger god kunnskap og felles internasjonal innsats. En utvikling av Nordlandssamfunnet må være basert på internasjonal bærekraft og forståelse av klimaendringer. Beredskaps- og sikkerhetsdimensjonen er også viktig.
- Bruke kultur i profileringen av Nordland. Styrke samarbeidet mellom kulturinstitusjoner i landsdelen og deltakelsen i internasjonale prosjekter.
- Bruke internasjonalisering som virkemiddel innenfor folkehelse, likestilling, ungdomsarbeid og i saker som angår eldre.
- Øke kompetansen om gode løsninger knyttet til kollektivtransport, trafiksikkerhet og miljøvennlige transportordninger. Arbeide for sikre og effektivisere transportstårer til og fra Nordland, for å styrke næringslivets konkurransekraft.
- Styrke mobilitet og samarbeid med skoler i andre land og mobilitet, noe som er viktig for å innhente impulser, og for at elevene skal øke sin faglige innsikt og forståelse av språk og andre kulturer.

4. Faste samarbeidsarenaer, avtaler og medlemskap

Nordland fylkeskommune har et bredt internasjonalt engasjement både gjennom faste samarbeidsarenaer, medlemskap og politiske samarbeidsavtaler, i tillegg til løpende internasjonale møter, prosjektdeltakelse og lignende. Nfk er evaluert i 2012 som dyktig på å være internasjonal nettverksbygger, arenaskaper, døråpner, medfinansør og annen støtte for aktører i Nordlandssamfunnet.

Internasjonalt kontor (IK) i stabsavdelingen ivaretar det overordnede administrative ansvaret for og samordningen av fylkeskommunens - internasjonale arbeid. IK server fylkesrådet innen internasjonalt samarbeid, og har utøvende oppgaver i tråd fylkesrådets vedtatte rolle- og ansvarsfordeling i internasjonaliseringen. Hoveddelen av den operative aktiviteten er knyttet til de ulike avdelinger og fagfelt.

Strategier

- Faste samarbeidsarenaer hvor fylkeskommune er medlem: Assembly of European Regions (AER), Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR), Northern Sparsely Populated Areas (NSPA), Nordkalottrådet, MidtSkandia, Nordisk Atlanterhavssamarbeid (NORA). Nfk er i tillegg medeier i Barentssekretariatet og i Nord-Norges Europakontor.
- Nfk er med i Europeisk territorielt samarbeid/Interreg. Nordland har egne nasjonale og regionale kontaktpersoner for Nordlig Periferi- og Arktis, Nord, Botnia-Atlantica og Kolarctic. I tillegg kan aktører i Nordland delta i programmene i Nordsjøen, Østersjøen og i Interreg Europa.
- Nfk har samarbeidsavtaler med regioner i andre land: Marche (Italia), Veneto (Italia), Leningrad (Russland), Arkhangelsk (Russland), Zhejiang (Kina).

President i Assembly of European Regions Dr Hande Özsan Bozatli sammen med fylkesordfører Sonja Alice Steen.

5. Kultur, miljø og folkehelse

Nordland fylkeskommune skal videreføre og utvikle et utstrakt kulturelt samarbeid med Russland, regioner i Nordområdene og i Europa forøvrig. I dagens situasjon anses det som svært viktig å prioritere folk til folk-samarbeid som virker konfliktdepende. Nordland fylkeskommune skal legge forholdene til rette for utvikling innen musikk, teater, film, kunst, biblioteks- og museumsvirksomhet, kulturminnevern, husflid og kunsthåndverk, amatørkunst, underholdningsscenekunst og sirkuskunst, samt andre former for humanistisk virksomhet.

Nordland fylkeskommune skal gi prioritet til samarbeidsprosjekter som gir bevissthet om formidling og forvaltning av kulturminner.

Nordland skal være et samfunn for alle, uavhengig av alder, kjønn, etnisitet og funksjonsevne. Økt deltakelse av alle grupper i samfunnsprosesser og beslutninger styrker vårt demokrati. Nordland fylkeskommunes internasjonale arbeid skal bidra til utveksling av ideer og erfaringer som styrker hele befolkningens muligheter til deltakelse og medvirkning.

Det er av betydning for Nordland fylkeskommune å kartlegge relevante internasjonale miljø og vurdere hvem som kan være hensiktsmessig å utvikle samarbeid med på områdene helsefremmende arbeid, forebyggende arbeid og innenfor tannhelsetjenesten.

Nordland fylkeskommune har utfordringer knyttet til natur- og ressursforvaltning og kystsonoplanlegging. I samarbeid med andre land kan man dele og fornye kunnskap om forvaltning, medvirkningsprosesser og om næringsinteresser innenfor dette området.

Strategier

- Internasjonalt samarbeid skal stimuleres for å bygge gode nettverk og samarbeid med sikte på å levere bedre tjenester til Nordlands befolkning.
- I formidlingen av kulturarv, kunst og kultur skal internasjonalt samarbeid brukes for å legge til rette for en bred deltakelse av alle grupper og skape økt bevissthet på kulturens betydning.
- Samarbeid og partnerskap internasjonalt skal brukes aktivt for å få fram samfunnsverdiene i kulturminnene, kompetansen om klimaendringenes betydning for kulturminner og kulturminnenes betydning for opplevelsesbasert reiseliv.
- Det tas formell kontakt med internasjonale fagmiljøer med sikte på å etablere nærmere samarbeid om helsefremmende og forebyggende arbeid. Bedre folkehelse i Nordland kan også utvikles gjennom internasjonalt samarbeid, herunder samarbeid med idrettskretser internasjonalt om idrett.
- Internasjonal kunnskap og forståelse i befolkningen skal styrkes gjennom deltakelse i internasjonale organisasjoner og samarbeidsprosjekter. Aktuelle programområder skal benyttes.
- Internasjonalt samarbeid skal bidra til å synliggjøre kulturaktører i Nordland, og skal fremme etablering av fremragende kompetansemiljøer.

- Internasjonalt arbeid skal brukes som verktøy for å fremme utvikling av kulturnæringer og næringer basert på tradisjon og miljø.
- Kunnskap om og forståelse for likestilling og inkludering styrkes gjennom kontakt og samarbeid med institusjoner og organisasjoner både nasjonalt og internasjonalt.

6. Samferdsel

Gode transportårer og et godt kollektivtilbud er avgjørende både for industri og i utviklingen av et funksjonelt samfunn. Samferdsel skal være en samarbeidspartner og tilrettelegger for gode transportmuligheter til, fra og internt i Nordland.

Det er spredt bosetting og næringsliv i Nordland, og de store avstandene gjør at vi er avhengig av gode og trafikksikre transportkorridorer som dekker transportbehovet i fylket. Næringslivet, og kanskje særlig oppdrettsnæringen, har et økende behov for raske forbindelser til markeder i inn- og utland. Som et av landets største reiselivsfylker, ligger det et stort potensiale i reduserte reisetider fra øvrige regioner i Norge og inn til de mest populære turistmålene i Nordland.

Mulighetene for direkte flyruter fra større byer i Europa og inn til Nordland er noe som også kan være med på å videreutvikle Nordland. Utbygging og utbedring av vegnettet og jernbanetraseene i fylket er viktig for å ivareta sikkerhet og fremkommelighet for befolkning og næringsliv. Også en utvikling av flyplassene kan bidra til flere knutepunkter ut mot øvrige deler av Europa, blant annet gjennom tilrettelegging for at større fly skal kunne lande på regionale flyplasser.

Det er stadig mer fokus på klima og miljø, og på å få redusert utslipp av klimagasser. I den forbindelse er utvikling og effektivisering av transportkorridorer internt i fylket også viktig.

Vi har påbegynt et prosjekt for utarbeidelse av nytt samferdselskart for Nordland. Hensikten med dette arbeidet er å kartlegge transportbehovet og reisemønstrene i fylket, og se på mulighetene for effektivisering av dagens kollektivtilbud og transportmuligheter. Med bakgrunn i resultatene fra dette arbeidet, vil det legges opp til endringer i dagens infrastruktur og transportkorridorer. Dette vil være av betydning for vårt arbeid mot internasjonale markeder og turistnæringen, og bidra til en positiv utvikling av dagens transporttilbud.

Samferdselsavdelingen deltar i flere EU-finansierte interreg-prosjekter, som vil være viktige bidrag for næringstransporten inn og ut av Nordland, og inn og ut av Norge. Det er viktig å delta i slike internasjonale prosjekter for å utvikle hovedtransportårene til og fra Norge og Nordland, og samtidig styrke vår posisjon opp mot de målsetningene og strategiene vi har satt for kommende periode.

Nordland har som det største eksportfylket i nord gått sammen med Troms og Finnmark om strategien «Fra kyst til marked». Målet er en helhetlig koordinert satsing på all infrastruktur som betjener transporten av sjømat fra produsent til marked.

Chefer fra Nordland lager mat under den store fiskerimessa i Brussel. Foto: Thor-Wiggo Skille

Strategier

- «Fra kyst til marked» - en helhetlig koordinert bruk av infrastruktur i transport av sjømat fra produsent til marked.
- Deltakelse i faglige forum, aktiv bruk av tilgjengelige informasjonskanaler og økt internasjonal nettverksbygging.
- Vurdere deltakelse i internasjonale samferdselsprosjekter for å styrke transportårene til og fra utlandet. Eksempler på dette kan være prosjekter knyttet til Ofotbanen/ E10, E12, kombinasjon av Nordlandsbanen og tog til Sverige/Kontinentet.
- Bygge videre på erfaringene med relevante internasjonale partnere i tilknytning til tidligere og eksisterende prosjekter.

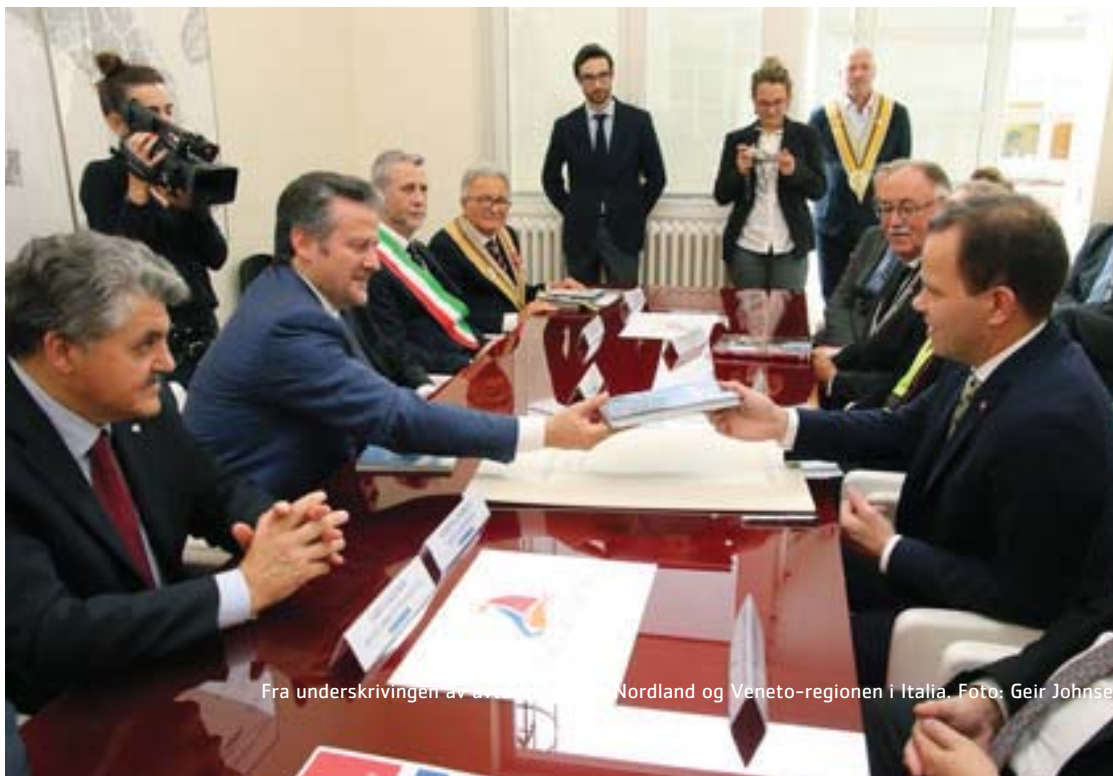
7. Utdanning

Utdanningssektoren står overfor nye utfordringer i det 21. århundre. Utviklingstrekkene er et kunnskapssamfunn hvor investering i kunnskap og kompetanse er grunnlaget for framtidig velferd og verdiskaping. Dette må ses i sammenheng med bl.a. komplekse trekk som globalisering, individualisering og et høyteknologisk arbeidsliv som krever økt demokratisk kompetanse og samfunnsforståelse. Fremtidens skole må utdanne elever for en global virkelighet, ikke bare den norske. Det betyr både å utdanne nordlandsungdom til å kunne delta og konkurrere i et internasjonalt arbeidsmarked hjemme og ute i verden, samt å være samfunnsborger i et stadig mer flerkulturelt samfunns- og arbeidsliv i Norge.

Et stadig mer flerkulturelt samfunn og mer internasjonale arbeidsplasser betyr at følgende fire kompetanseområder må fornyes i skole-Norge:

- Fagspesifikk kompetanse
- Kompetanse i å lære
- Kompetanse i å kommunisere, samhandle og delta
- Kompetanse i å utforske og skape

Internasjonalisering i utdanningssektoren er ikke en disiplin i seg selv, men må ses som et middel

Fra underskrivingen av avtalen mellom Nordland og Veneto-regionen i Italia. Foto: Geir Johnsen

og et verktøy for å forsterke måloppnåelser i læreplaner og kompetanser for fremtiden. Kompetanse i å kommunisere vil særlig være adressert til den globale og kulturelle virkeligheten. Samfunnsfag, etikk og religion, er fagområder som trenger fornying. Det samme gjelder språkfagene.

Internasjonal erfaring vil bli enda viktigere for framtidens arbeidsliv. Dette betyr bl.a. at språk og kulturkunnskap må styrkes i skolen for å forberede dagens elever. Kunnskap om ulike kulturer og språk er viktig for forståelse og samspill.

Utdanningssektoren i Nordland fylkeskommune har lagt til grunn føringer som ligger i St.meld. nr. 14 Internasjonalisering av utdanning (2009). Her blir det slått fast at skoler og lærebedrifter skal ha «en bred internasjonal og flerkulturell orientering og skal legge grunnlag for at elever og lærlinger utvikler den nødvendige kompetansen for å mestre livet og delta i et flerkulturelt, internasjonalt samfunns- og arbeidsliv». Aktiviteten skal være virkelighetsnær og «tett på klasserom og verksted». Det vises også til vedtatt handlingsplan for internasjonalisering i utdanningen, hvor det heter:

«Videregående opplæring skal utdanne elever, lærlinger og voksne som er godt rustet for en framtidig global virkelighet. I tillegg til gode språkferdigheter skal elever og lærlinger ha gode kunnskaper om og forståelse for ulike kulturer.»

Strategier

Med bakgrunn i utfordringene og mål beskrevet ovenfor, skal Nordland fylkeskommune, i samarbeid med skoler, opplæringskontor, partene i arbeidslivet og andre, arbeide for følgende strategiske satsinger:

- Vektlegge arbeid med «internasjonalisering hjemme». Dette inkluderer bl.a. å gi elever og lærlinger god kunnskap og forståelse om andre lands kulturer og arbeidsliv. Arbeidet må også ses i sammenheng med et økende antall flyktninger, asylsøkere og arbeidssøkende innvandrere som kommer til Nordland.
- Videreføre arbeidet med å øke mobilitetsopphold for lærlinger, elever og lærere/instruktører innenfor fag- og yrkesopplæringen. Samarbeide med aktuelle skoler/opplæringskontor, samarbeidsland, partene i arbeidslivet mfl. Gjensidig mottak og tilrettelegging for tilsvarende grupper til Nordland. Arbeidet organiseres og videreføres i Erasmus-prosjektet 'Mobilitet Nordland'.
- Arbeide for å fremme europeisk anerkjennelse av internasjonal yrkesfaglig kompetanse gjennom ECVET (European credit transfer system for vocational education and training). ECVET skal sammen med andre mobilitetsverktøy bidra til å utvikle en metodisk ramme for anerkjennelse, akkumulering og overføring av kompetanse mellom ulike læringsarenaer, på tvers av landegrenser og systemer.
- Tilrettelegge for økt søkning på eksterne finansieringsordninger for samarbeidstiltak som fremmer målsettingene. I denne planperioden er Erasmus +, Nordplus og Nordområdeprogram de viktigste ordninger. Søkning på eksterne finansieringskilder ses i sammenheng med fylkeskommunens egne midler.

AER-representanter fikk oppleve Nordlands-naturen på nært hold under generalforsamlingen i Bodø i juni. Foto: Trond-Erlend Willassen

-
- Videreføre nettverkssamarbeid med aktuelle nasjonale kompetansesenter. Videreutvikle internasjonale faglige nettverk og samarbeidsfora. Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) vil være en primær samarbeidspart med bl.a. bruk av ressurser fra senteret på ulike nettverkssamlinger. Fortsette samarbeid med andre nasjonale senter (fremmedspråk, real-/naturfag og NAROM) innen utdanning hvor dette er relevant for vedtatte skolefaglige satsninger i fylkeskommunen
 - Styrke informasjonsarbeidet om internasjonale satsinger og programmer. Tilrettelegge for nettverkssamlinger som deler god praksis. Arbeide for at internasjonalisering inngår i fag-/nettverkssamlinger for lærer/instruktører, rådgivere mfl.
 - Utarbeide en egen plan for å styrke fremmedspråkene i videregående opplæring der også den internasjonale dimensjonen i fremmedspråkene ivaretas. I tillegg stimulere til økt satsing på bilingval undervisning (CLIL-metodikk). CLIL (Content & Language Integrated Learning) er en metode der undervisningen i et ikke-språkfag foregår på et fremmedspråk. Målet er at elevene skal heve sin kompetanse både i det aktuelle faget og i fremmedspråket.

8. Næring og regional utvikling

Deler av næringslivet i Nordland er svært eksportrettet og konkurrer på verdensmarkedet, og er derfor avhengig av stabile og like konkurransevilkår. For å lykkes i framtiden må næringslivet fortsette å være konkurransedyktige på den globale arenaen. For å skape framtidig konkurransedyktige bedrifter i Nordland må dagens bedrifter videreutvikles, samtidig som det legges til rette for å skape nye vekstkraftige bedrifter i Nordland.

Implementering av internasjonal strategi gjennomføres i nært samarbeid med Innovasjon Norge, Nord-Norges Europakontor, NHO Nordland, Nord Universitet, Forskningsrådet, næringsorganisasjoner og forsknings- og utviklingsmiljøer (FoU).

Smart spesialisering, kunnskapsbasert verdiskaping og forskning for vekst

Nordland fylkeskommune har vedtatt en innovasjonsstrategi basert på EUs plattform om smart spesialisering – RIS 3. Smart spesialisering er et strategisk tilnærming til økonomisk utvikling gjennom målrettet støtte til forskning og innovasjon. Kunnskapsutvikling om teknologi, innovasjon, markeder skjer i økende grad internasjonalt og samfunnet stiller stadig økende krav til spesialisering. Smart spesialisering skal styrke satsing på samarbeid mellom forskning og næringsliv og internasjonalt engasjement gjennom samarbeid med regioner, næringsmiljøer og kunnskapsinstitusjoner i andre deler av Europa. Kunnskap om EUs institusjoner, programmer og strategier er viktig for å veilede bedrifter og næringsmiljøer om markeder og muligheter. Nordland leverer varer og tjenester fra næringer som industri, sjømat og opplevelser. Det å styrke disse kompetansemiljøer og nettverker og legge til rette for utvikling av nye tjenesteytende og kunnskapsbaserte næringer er avgjørende for å få sikre internasjonalt vekst.

Nasjonalt og internasjonalt ser man en utvikling der selskaper basert på service, kunnskap og teknologi genererer mye kapital og mange arbeidsplasser både for ungdom og voksne med høyere utdanning. Nye kunnskapsbaserte næringer innen IKT, teknologi, industri, marin sektor og opplevelses basert reiseliv er i sterk vekst og skaper stadig flere arbeidsplasser.

Tilgang til ren energi, råvarer, kunnskap og kompetansemiljøer er et godt utgangspunkt for å arbeide frem organisatoriske og strukturelle innovative miljøer som kan posisjonere seg i forhold til fremtidsrettede næringer. De fleste kunnskapsbaserte næringer opererer i begrenset grad utenfor landsdelen og landet. Det bør legges til rette for internasjonalt samarbeid for næringsaktører, næringsmiljøer og kunnskapsmiljøer i Nordland.

Forskning er sentralt for kunnskapsutvikling, innovasjonsevne og vekstmuligheter i næringslivet. For at næringslivet i Nordland skal forsterke sin konkurransekraft er videre forskningsinnsats sentralt. Samspillet mellom forskning og næringsliv kan bidra til kunnskapsutvikling. Forskningsmiljøene i Nordland må videreutvikles og stimuleres til internasjonalt samarbeid for å bidra til imøtekomme bedriftenes utfordringer.

Økt deltagelse i det europeiske forskningssamarbeidet er et nasjonal ambisjon og Fylkeskommunene er pekt på som en viktige for aktører i mobiliseringen. Nordland jobber systematisk med utvikling av samarbeidsrelasjoner på tvers av offentlig sektor, forskningsmiljø og næringsaktører. FoU aktører i Nordland må mobiliseres til økt deltakelse i EU- prosjekter og koordineres mot det europeiske forskningsprogrammet Horisont 2020.

Strategier:

- Stimulere til økt samarbeid mellom forskningsmiljøer og bedrifter i Nordland med forskningsmiljøer i andre land.
- Stimulere til økt deltakelse i internasjonale FoU relaterte programmer.
- Prioritere fagmiljøer som bidrar til at Nordland tar ledende posisjoner internasjonalt og i nordområdene.

Gründere med vekstambisjoner

Nye bedrifter skaper betydelige verdier for Nordland. Produkter og tjenester i framtiden eksisterer trolig i mange tilfeller ikke i dag. De bedriftene som vokser raskest i form av arbeidsplasser og økonomiske verdier er del av internasjonale verdikjeder og nettverk fra dag én. Vekstforetak har ledere med ambisjoner om vekst i internasjonale markeder. I Nordland er det få som starter egne bedrifter, og det er få små- og mellomstore bedrifter som er internasjonalt rettet. Markedene er utenfor Norge. Framtidige gründere må ha et sterkt markedsorientert internasjonalt perspektiv, både innenfor dagens- og i nye næringer.

Strategier:

- Mobilisere og inspirere til entreprenørskap med internasjonalt perspektiv.
- Skape møteplasser hvor gründere i Nordland får internasjonale nettverk og impulser ved gjennomføring av nettverksarrangementer og kompetansehevende tiltak.
- Effektivisere og samordne virkemidler regionalt, nasjonalt og internasjonalt for gründere og bedrifter som vil satse i internasjonale markeder.

Kultur for innovasjon

Utvikling av innovasjonsevnen i bedrifter i Nordland er sentralt for framtidig vekstkraft. Økt produktivitet driver vekst og innovasjon, og investeringer i kunnskap driver produktivitsveksten. Det krever innovasjonspolitik og virkemidler tilpasset næringslivet som er tett koblet til internasjonalisering. Det handler om å ha god kunnskap om bransje- og markedsutvikling, samt ha tilgang til relevante kompetanse- og leverandørnettverk. Å etablere aktivitet i internasjonale markeder er også i seg selv en viktig vekststrategi for en stor gruppe bedrifter i Nordland. Tilgang på risikovillig kapital er viktig for å lykkes i internasjonale markeder.

Enkelte markeder er meget krevende å satse på, uansett hvor stor bedriften er. Samarbeid mellom bedrifter viser seg å være en meget effektiv og relevant arbeidsform ved satsing i internasjonale markeder. I tillegg viser undersøkelser at det er et stort potensial i å forsterke samarbeidet mellom bedrifter om internasjonalisering. Bedriftene i Nordland kan ha felles utfordringer med bedrifter i andre deler av landet, og bedriftene også kan inngå i internasjonale grupperinger for å styrke internasjonal konkurranseposisjon.

Innovasjon Norge har kontorer og tilbud til norske bedrifter i hele verden, og Nordland fylkeskommune har og arbeider for strategisk samarbeidsavtaler med et utvalg av regioner. Til sammen utgjør fylkeskommunen og Innovasjon Norges internasjonale nettverk en kompetanse- og nettverksressurs for bedrifter i Nordland.

Strategier:

- Mobilisere vekstbedrifter som vil satse i internasjonale markeder.
- Tilrettelegge for rekruttering av arbeidskraft med internasjonal kompetanse.
- Tilrettelegge for lokalisering av utenlandske bedrifter i Nordland.
- Stimulere til økt anvendelse/deltakelse i internasjonale programsatsinger/finansieringsordninger for bedrifter med internasjonalt vekstpotensial.

Stimulere flere bedrifter til samarbeid om internasjonalt satsing.

Foto: Geir Johnsen

Rammebetingelser for internasjonal vekst

Rammebetingelser for næringslivet handler om de forhold bedriftenes konkurransevne blir påvirket av. Her avgrenses det til å handle om internasjonale regelverk som påvirker bedrifter i Nordland sin konkurransevne. De viktigste aktørene for Nordland internasjonalt er EU, ESA og EFTA. Her fastsettes bl.a. regelverk for skatter- og avgifter, tollbarrierer. Statsstøtteregelverket og regionalt differensiert arbeidsgiveravgift (RDA) er spesielt viktig.

Kunnskap om regelverk og øvrige rammebetingelser er viktig for framtidig muligheter til å skape konkurransedyktige bedrifter i Nordland. Politikere og ulike organisasjoner skal fortsette sitt systematiske arbeid med å påvirke utformingen av rammebetingelser for næringslivet i Nordland.

Det er stor fokus på Nordområdene i den utenrikspolitiske satsingen til Norge. EU har utviklet en egen nordområdepolitikk og nordområdene og Arktis er stadig viktigere for politiske myndigheter i mange land og for næringslivet. Det ligger et betydelig verdiskapingspotensial i regionen.

Strategier:

- Identifisere viktige prosesser og utforme faglige og politiske innspill til nasjonale og internasjonale myndigheter for å sikre konkurransevnen i Nordlands næringsliv.
- Heve kompetanse om internasjonalt samarbeid og prosjektarbeid for politikere i Nordland, både i kommuner og fylkeskommuner. Dette skjer bl.a. gjennom politisk representasjon i internasjonale fora og beslutningsorganer.
- Langsiktig samarbeidsavtaler med utvalgte land og regioner for å bygge kompetanse nettverk til markeder med stort potensial gjennom politisk, kulturell og næringsrelatert kontakt.
- Forsterke innsats i Nordområdene.
- Aktiv bruk av Brusselkontoret, Barentssamarbeidet, samt nettverk og samarbeidsregioner i Europa.

Offisielt besøk i Gattsjina i Leningrad Oblast. Foto: Trond-Erlend Willassen

